ดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อมาตุภูมิน่าอยู่: จากอุดมคติสู่การปฏิบัติ
Digital Platform for Livable Homeland: from Ideal to Action

บทความวิชาการ

ปิยะบุตร วานิชพงษ์พันธุ์
Piyabutr Wanichpongpan
ภาควิชาวิศวกรรมเคมี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
126 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ ประเทศไทย 10140
Department of Chemical Engineering, Faculty of Engineering,
King Mongkut's University of Technology Thonburi,
126 Bangmod, Thung Khru, Bangkok, Thailand 10140
E-mail: piyabutr.wan@kmutt.ac.th

บทคัดย่อ

"ดิจิทัลแพลทฟอร์มเพื่อมาตุภูมิน่าอยู่" เป็นการบูรณาการนวัตกรรมเข้ากับเทคโนโลยีอัจฉริยะมาสร้างเป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ในการสนองความต้องการเฉพาะ และแก้ปัญหาเฉพาะของแต่ละชุมชนที่ทุกภาคส่วนสามารถใช้งานได้จริงให้สัมฤทธิผลออกมาเป็นขั้นตอนการบริหารจัดการตนเองในแต่ละพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาในอดีตและปัจจุบัน พร้อมทั้งเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามหลายรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยการเสริมสร้างสมรรถภาพของชุมชนในการสังเกตรูปแบบเหตุการณ์เพื่อพิจารณารูปแบบของปัญหาและภัยคุกคามต่าง ๆ ใช้ข้อมูลหาแนวทางแก้ไขปัญหาและจัดตั้งเครือข่ายการบริการสาธารณะตามช่องทางที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ประชาชนในมาตุภูมิมีการร่วมมือกันบริหารจัดการตนเอง สามารถยืนหยัดต่อภัยคุกคามทุกรูปแบบ อันจะทำให้ชุมชนกลายเป็นเมืองอัจฉริยะซึ่งสอดคล้องกับผลประโยชน์แห่งชาติ คือ *"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"* เนื่องด้วยชุมชนต่าง ๆ จะสามารถปรับเปลี่ยนรูปร่างตามยุคสมัยเพื่อรับมือกับปัญหาเฉพาะกาลและเฉพาะพื้นที่ ในขณะเดียวกันนั้น องค์กรภาครัฐก็สามารถพัฒนาและใช้งานดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อ 1) ทำความเข้าใจและเข้าช่วยแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยข้อมูลเฉพาะ ข้อมูลปัญหาของพื้นที่ พร้อมทั้งแนวทางการรับมือ 2) เสริมความแข็งแกร่งให้ชุมชนด้วยการสร้างการบริการสาธารณะที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ยืดหยุ่น สอดรับความต้องการเฉพาะของชุมชนอย่างไร้ซึ่งความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาค ซึ่งประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คนไทยทุกคนได้ร่วมกันภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อสร้างอนาคตให้ลูกหลานและประเทศไทยมีที่ยืนอย่างสง่างามในประชาคมโลกทั้งปัจจุบันและอนาคตตลอดไป

วันที่รับบทความ: 19 พ.ย.65 วันที่แก้ไขบทความ: 26 ธ.ค.65 วันที่ตอบรับบทความ: 28 ธ.ค.65

คำสำคัญ: ดิจิทัลแพลตฟอร์ม, มาตุภูมิน่าอยู่, ผลประโยชน์แห่งชาติ

Abstract

"Digital Platform for Livable Homeland" is an integration of intelligent innovations and smart technologies to create strategic and practical tools to accommodate communities' specific needs and formulate procedures and management for their self-development in overcoming unique and multifaceted threats. Such integrations enable communities to recognize patterns of events, assesses ways to resolve problems, and establish service networks through easy-to-access channels for residents to be self-reliance and resilient amidst troublesome events in the past and future. This enables them to thrive in accordance with the goal of national interest: *"Security, Prosperity, Sustainability"* in ways which communities can reshape themselves into smart communities or cities. In turn, governmental agencies can utilize such integrations to; 1) efficiently solve problems and meet unique needs of people in each community, 2) securely strengthening communities via comfortable, safe, timely and flexible manners and ways of civil service with lessened to no disparity and unfair treatment to bring about better quality of life to everyone in the homeland as a whole.

Keywords: Digital Platform, Livable Homeland, National Interests

บทนำ

แนวโน้มการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทยภายใต้พลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิสรัปชันนั้น (วินิจ ผาเจริญ, 2561) ชุมชนท้องถิ่นควรเน้นการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ด้วยแนวคิดการพึ่งตนเอง การจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น การพัฒนาที่ยั่งยืน และกระบวนการแห่งการพัฒนาของโลกยุคใหม่ที่ทุกภาคส่วนในชุมชน จะต้องมีความศรัทธาและยึดถือสำหรับใช้เป็นกรอบใหญ่ในการเลือกหลักการและวิถีแห่งการปฏิบัติจริงโดยคำนึงถึงการให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (สิริยา รัตนช่วย, 2560) เช่นเดียวกับปรัชญาในการพัฒนาระดับประเทศ ที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน เพื่อรับมือกับข้อท้าทายและประเด็นอุบัติใหม่ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอัจฉริยะเป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนระบบการบริหารงาน (สถาบันพระปกเกล้า, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2562)

การพัฒนาประเทศไทยจากกรอบระดับชาติลงไปสู่ระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับชุมชนท้องถิ่นหรือมาตุภูมิ ให้เป็นมาตุภูมิน่าอยู่และขยายผลกลับไปสู่ประเทศไทยน่าอยู่ จึงเป็นความท้าทายสูงที่สุด และคงเป็นปณิธานอันสูงที่ประชาชนคนไทยปรารถนา โดยนิยาม *"มาตุภูมิน่าอยู่"* คือ บ้านเกิดเมืองนอนที่สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการเมืองในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพจนเกิดประสิทธิผลที่มีคุณภาพตามมา สามารถกระชับงบประมาณในการบริหารจัดการได้ ใช้ทรัพยากรในท้องที่อย่างคุ้มค่า อีกทั้งยังช่วยดูแลความสงบเรียบร้อยในลักษณะที่เหนือกว่าการเป็นเมืองอัจฉริยะหรือชุมชนอัจฉริยะ และให้ความสำคัญกับสมาชิก ในพื้นที่อาศัยต้องอยู่อย่างมีความสุข และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

คำถามสำคัญ *"ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่"* สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือใช้ในการบริหารจัดการเมืองและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างไร?

ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทย

ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทย (วินิจ ผาเจริญ, 2561) พิจารณาตามหลักการทางยุทธศาสตร์ โดยมองเป็นภาพรวมในทุกมิติ สรุปได้เป็น 8 ปัญหาหลัก (มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563; สิริยา รัตนช่วย, 2560) ตามลำดับ ดังนี้

ปัญหาหลักที่ 1 ถ้าถนนไม่ดีชำรุดพังเสียหาย มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ การเดินทางยากลำบาก เสียค่าใช้จ่ายเพื่อซ่อมแซมถนน ก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน รถยนต์เสียหาย ต้องเสียค่าซ่อมเพิ่มขึ้น เสียค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น และผู้คนติดต่อกันไม่สะดวกเสียเวลามากขึ้น

ปัญหาหลักที่ 2 ถ้าการบริหารงานภาครัฐไม่ดี ผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ ประชาชนไม่มีศรัทธาต่อภาครัฐ ต้องจ้างผู้ที่มีความสามารถมาบริหารงานแทน เสียค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น ทั้งค่าอุปกรณ์ ค่าระบบและค่าดำเนินการ ไม่มีศักยภาพด้านดิจิทัลเพื่อการแข่งขัน และประชาชนไม่ยอมเสียภาษี ประท้วง ก่อความไม่สงบ หรือไม่ให้ความร่วมมือกับภาครัฐ

ปัญหาหลักที่ 3 ถ้าระบบธุรกรรมค้าปลีกด้วยเทคโนโลยีการเงิน ระบบการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอัจฉริยะ ระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะ และระบบการเกษตรไม่ดี มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ ระบบธุรกรรมค้าปลีกด้วยเทคโนโลยีการเงินล้าหลัง ระบบการบริหารจัดการสินค้าคงคลังล้าหลัง ระบบการท่องเที่ยวล้าหลัง ระบบการเกษตรที่ล้าหลัง ระบบขาดการเชื่อมต่อกัน และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

ปัญหาหลักที่ 4 ถ้าระบบโครงข่ายไฟฟ้า ระบบการจัดการพลังงานของอาคาร ระบบอาคารอัตโนมัติและระบบการจัดการเมืองและสาธารณูปโภคไม่มีประสิทธิภาพไม่ดี ย่อมมีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ทำให้ทั้งระบบไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการเชื่อมต่อกัน และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

ปัญหาหลักที่ 5 ถ้าระบบพลเมือง ระบบการดำรงชีวิต ระบบการศึกษา และระบบสาธารณะสุขไม่ดี มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ ระบบพลเมืองอัจฉริยะล้าหลัง ระบบการดำรงชีวิตอัจฉริยะล้าหลัง ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขไม่ดีและ/หรือไม่ทั่วถึง ระบบการทำงานขาดการเชื่อมต่อกัน และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

ปัญหาหลักที่ 6 ถ้าระบบสิ่งแวดล้อม ระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติไม่ดี มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมไม่มีประสิทธิภาพ ระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติไม่มีประสิทธิภาพ เซ็นเซอร์อุปกรณ์และระบบอัตโนมัติไม่ดีและ/หรือไม่ทั่วถึง ระบบการทำงานขาดการเชื่อมต่อกัน และประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

ปัญหาหลักที่ 7 ถ้าระบบการบริหารจัดการพลังงาน ระบบการผลิตพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ ระบบการผลิตพลังงานหมุนเวียน ระบบทำความเย็นแบบรวมศูนย์ ระบบไมโครกริด (Micro Grid) ระบบกักเก็บพลังงานด้วยแบตเตอรี่ (Battery Storage) ชนิดลิเทียมไอออน ระบบกักเก็บความเย็นด้วยสาร Clathrate Hydrate Slurry (CHS) ระบบสถานีประจุไฟฟ้า และรถยนต์พลังงานไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV) รักษาสิ่งแวดล้อมไม่ดี ย่อมมีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ทำให้ทั้งระบบไม่มีประสิทธิภาพ

ปัญหาหลักที่ 8 ระบบการสื่อสารองค์กรอัจฉริยะไม่ดี มีผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อเนื่อง ดังนี้ ระบบการสื่อสารองค์กรอัจฉริยะล้าหลัง ระบบการประชาสัมพันธ์แบบรวม

ศูนย์ชี้แจงและตอบโต้อ่อนแอและล้าหลัง ระบบตอบโต้และป้องกันปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารที่ล้มเหลว ปล่อยผู้กระทำให้ไม่ถูกลงโทษที่รุนแรง เครือข่ายการสื่อสารทุกรูปแบบขาดการเชื่อมต่อกันอย่างเป็นระบบ การให้บริการสื่อประสมสารคดีโทรทัศน์ รายการวิทยุ ขาดประสิทธิภาพและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

จากปัญหาหลักทั้ง 8 นั้น เมื่อพิจารณาตามหลักการทางยุทธศาสตร์ สามารถจัดเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเมือง และการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านสังคมและจิตวิทยา ด้านการทหารและการป้องกันประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านพลังงาน การแก้ไขปัญหาภัยคุกคามดังกล่าว เพื่อไปช่วยลดผลกระทบที่ต้นเหตุของปัญหา เพื่อให้มุ่งไปสู่การสร้างความมั่นคงแห่งชาติให้เกิดขึ้น โดยใช้เป้าหมาย (Ends) และเส้นทาง (Ways) ประกอบกับเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ (Means) เพื่อสนองความต้องการที่เรียกว่า *‘ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่’* เพื่อให้เกิดผลสำเร็จโดยบรรลุเป้าหมายผลประโยชน์แห่งชาติ คือ *“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”*

ในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580) จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ *“ประชารัฐ”* ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 3) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม 5) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ 6) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580, 2561, เล่ม 135) ทั้งนี้ หากเราพิจารณาโดยย่อส่วนจากระดับประเทศไทยลงไปสู่ระดับชุมชนท้องถิ่นหรือมาตุภูมิ โดยอาศัยเครื่องมือทางวิศวกรรมมาบูรณาการเป็นดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) ในการใช้งานบริหารและพัฒนาท้องถิ่น ตำบล ชุมชน หรือมาตุภูมิ พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ โครงสร้างฐานพื้นฐานของเมืองและสาธารณูปโภค ระบบการผลิตพื้นฐาน เพื่อที่จะให้แต่ละชุมชนสามารถใช้งานได้อย่างปลอดภัยมีประสิทธิภาพส่งผลดีในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระดับชุมชนท้องถิ่น (สิริยา รัตนช่วย, 2560) เพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติใช้งานได้จริงให้เกิดเป็นตำบล ชุมชน หรือมาตุภูมิน่าอยู่ ด้วย *‘ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่’* ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 4 การสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเอง และการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพอันที่จะเป็นกำลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวข้ามประเทศที่มีกับดักรายได้ปานกลาง (วินิจ ผาเจริญ, 2561) โดยใช้ ESIT เป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นเป็น *‘ดิจิทัลแพลทฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่’* จากการบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลการให้บริการที่เป็นระบบ Supervisory Control And Data Acquisition (SCADA) ใช้ในการตรวจสอบสถานะพร้อมวิเคราะห์ข้อมูลแบบ Real-time และควบคุมการทำงานของกระบวนการและระบบสารสนเทศภายในชุมชน ทั้ง 8 เป้าหมาย (Ends) และเส้นทาง (Ways) ทางยุทธศาสตร์เป็น 8 เครือข่ายเข้าด้วยกัน (สถาบันพระปกเกล้า, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2562 “แผนปฏิรูป ‘ดิจิทัล’ 20 ปี ทรานส์ฟอร์ม ศก.-สังคม”, 2565; สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565; มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563)

1. เครือข่ายการสัญจรอัจฉริยะ (Smart Mobility) ประกอบด้วย ระบบโครงสร้างเมืองแห่งการจราจรขนส่งและคมนาคมอัจฉริยะ และระบบการจัดการเดินทางและขนส่งอัจฉริยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2. เครือข่ายการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ (Smart Governance) ประกอบด้วย ระบบการบริหารภาครัฐอัจฉริยะ และระบบการให้บริการภาครัฐอัจฉริยะผ่านนวัตกรรมบริการ หรือเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที

3. เครือข่ายเศรษฐกิจอัจฉริยะ (Smart Economy) ประกอบด้วย ระบบธุรกรรมค้าปลีกด้วยเทคโนโลยีการเงิน ระบบการบริหารจัดการสินค้าคงคลังอัจฉริยะ ระบบการท่องเที่ยวอัจฉริยะ และระบบการเกษตรที่ทันสมัย

4. เครือข่ายอาคารอัจฉริยะ (Smart Building) ประกอบด้วย ระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid System) ระบบ BEMS (Building Energy Management System) ระบบ BAS (Building Automation System) และระบบการจัดการเมืองและสาธารณูปโภคที่มีประสิทธิภาพ (Smart City and Utilities)

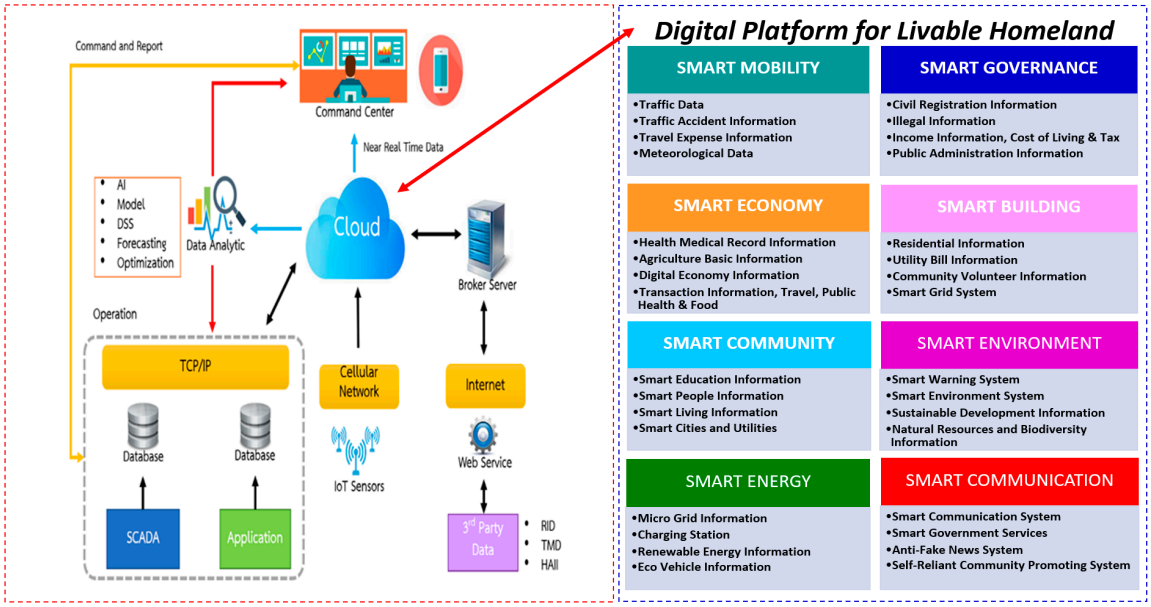
5. เครือข่ายชุมชนอัจฉริยะ (Smart Community) ประกอบด้วย ระบบพลเมืองอัจฉริยะ (Smart People) ระบบการศึกษาอัจฉริยะ (Smart Education) ระบบการดำรงชีวิตอัจฉริยะ (Smart Living) และระบบสาธารณสุข (Smart Health)

6. เครือข่ายสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment) ประกอบด้วย ระบบสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะ (Smart Environment System) ระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติอัจฉริยะ (Smart Warning System)

7. เครือข่ายพลังงานอัจฉริยะ (Smart Energy) ประกอบด้วย ระบบการบริหารจัดการ พลังงานอัจฉริยะ ระบบการผลิตพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ ระบบการผลิตพลังงานหมุนเวียน ระบบทำความเย็นแบบรวมศูนย์ (District Cooling) ระบบไมโครกริด (Micro Grid) ระบบกักเก็บพลังงานด้วยแบตเตอรี่ (Battery Storage) ชนิดลิเทียมไอออน ระบบกักเก็บความเย็นด้วยสาร Clathrate Hydrate Slurry (CHS) ระบบสถานีประจุไฟฟ้า (Charging Station) และระบบรถยนต์รักษาสิ่งแวดล้อม (Eco Vehicle: EV)

8. เครือข่ายการสื่อสารองค์กรอัจฉริยะ (Smart Communication) ประกอบด้วย ระบบการสื่อสารองค์กรอัจฉริยะ (Smart Communication System)

การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) (Maheswaran & Badidi, 2018; สถาบันพระปกเกล้า, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2562) ควรจะต้องสร้างโปรแกรมให้ง่ายต่อการใช้งาน โปรแกรมที่สร้างขึ้นต้องมีความเสถียรและรองรับการใช้งานได้ตามจำนวนผู้ใช้ที่ต้องการ ระบบฐานข้อมูลต้องสามารถรองรับการขยายตัวของข้อมูล สามารถเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่ง (Application Programming Interface: API) รองรับการขยายตัวของแพลตฟอร์ม สามารถใช้งานแอปพลิเคชันได้ทุกระบบที่เป็นที่นิยมอย่างกว้างขวาง เช่น Web Application, Mobile Application (IOS, Android), Desktop Application (Windows, Mac) สามารถสร้างส่วนที่ติดต่อกับผู้ใช้งาน (User Interface: UI) เพื่อสร้างประสบการณ์ในการใช้งาน (User Experience: UX) ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน และสามารถบริหารจัดการงานการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศได้อย่างมืออาชีพ ตัวแบบการบูรณาการ *‘ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่’* ถูกสร้างโดยเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบ SCADA และสารสนเทศภายในชุมชน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตัวแบบการบูรณาการ *"ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่"*

ผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งาน *'ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่'* สำหรับบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนท้องถิ่นของประเทศไทย

ผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้งาน *'ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่'* สำหรับบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ ของท้องถิ่น ตำบล ชุมชน หรือมาตุภูมิ ด้วยเครือข่ายระบบการให้บริการ 8 ช่องทาง ตามลักษณะการใช้งานระบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมอัจฉริยะ (Smart Innovation) นำไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) (Maheswaran & Badidi, 2018; สถาบันพระปกเกล้า, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, 2562) ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก หน่วยงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ทั้งระดับจังหวัดและภูมิภาคต่าง ๆ ให้ความสนใจมาก เพราะด้วยเทคโนโลยีดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่ดีมากในการบริหารและพัฒนางานของหน่วยงานพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในชุมชนนั้น ๆ สามารถช่วยแก้ปัญหาประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐในการพัฒนาประเทศได้ตรงกับความต้องการ มีความต่อเนื่อง มีความสะดวกรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาค (สิริยา รัตนช่วย, 2560) ทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. Inclusive Homeland มาตุภูมิน่าอยู่ที่มีคุณภาพและเป็นธรรม การพัฒนามีความครอบคลุมทั่วถึง ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เชื่อมโยงข้อมูลส่วนบุคคลของแต่ละชุมชน คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุขโดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต ครอบคลุมไปถึงด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต เช่น ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ส่งเสริมและพัฒนาด้านการศาสนาและศิลปวัฒนธรรม สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมแก่เด็ก เยาวชนและสถาบันครอบครัว ให้มีคุณธรรม จริยธรรม เอื้ออาทรต่อผู้อื่น ส่งเสริมกีฬา และนันทนาการ เพิ่มการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัยจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์

พัฒนาศักยภาพชุมชนและการจัดระเบียบชุมชนและสังคม และพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนและปรับปรุงภูมิทัศน์ (มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563)

2. Green Thailand สังคมและเศรษฐกิจของมาตุภูมิน่าอยู่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในชุมชน โดยมีแนวทางการพัฒนา การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความมั่นคงสมดุลและยั่งยืนทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพิ่มการมุ่งแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมของชุมชน ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียวเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชนโดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แนวคิดตลอดวัฏจักรชีวิต (Life Cycle Thinking) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพิ่มการพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างชุมชน การบริหารจัดการพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน สร้างความรู้ความเข้าใจและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับกฎหมายและข้อตกลงระหว่างชุมชนให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (สิริยา รัตนช่วย, 2560)

3. Secured Homeland มีความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ พลังงาน และปลอดภัยในทุกระดับ ทุกด้าน เชื่อมโยงข้อมูลด้านเศรษฐกิจของชุมชน เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก สร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ และสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม โดยมีแนวทางการพัฒนา การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมเพื่อมุ่งสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ (มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563) มีการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการกระจายผลประโยชน์การพัฒนา การเสริมสร้าง และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมโยงของห่วงโซ่คุณค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุนเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างรายได้ และกระจายรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึง อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของทั้งเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน เพิ่มการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายการเกษตรของกลุ่มชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัดให้เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ที่ยั่งยืน เชื่อมโยงกับเครือข่ายทั้งในมิติอาเซียนและนานาชาติ เพิ่มการสร้างแบรนด์จากผลผลิตการเกษตรให้เป็นตราสินค้าของกลุ่มชุมชนที่สร้างงานสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด (วินิจ ผาเจริญ, 2561)

4. Competitive Homeland มาตุภูมิน่าอยู่ ในการแข่งขันบนพื้นฐานความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เช่น เกษตร ฐานการผลิต ฐานชีวภาพ อาหารมั่นคง ปลอดภัย ผลิตภาพสูง อุตสาหกรรมเดิมศักยภาพสูง อุตสาหกรรมอนาคตเป็นฐานรายได้ใหม่ เป็นศูนย์กลางการลงทุนของภูมิภาค เชื่อมโยงข้อมูลด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน งานวิศวกรรม และนวัตกรรม การลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnership: PPP) แนวทางการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง เช่น พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตชุมชนพัฒนาโครงข่ายทางถนน พัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ พัฒนาระบบขนส่งทางน้ำ เป็นต้น การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง เช่น สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง เป็นต้น การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เช่น การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่ การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานการค้าโลก โดยเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยหน่วยงานภาครัฐร่วมดำเนินการกับภาคเอกชน การพัฒนาด้านพลังงาน เช่น ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน จัดหาพลังงานให้เพียงพอและสร้างความมั่นคงในการผลิตพลังงาน เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการการผลิต และการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด ปรับปรุง และพัฒนาการกำกับดูแลการประกอบกิจการพลังงานให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบอย่างถูกต้องเหมาะสมมีธรรมาภิบาล และทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในตลาดพลังงาน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมพลังงานในอนาคต และเตรียมความพร้อมสู่การเปิดเสรีในภาคพลังงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับการจัดหาพลังงานจากแหล่งต่าง ๆ และการกำหนดโครงสร้างราคาพลังงานที่สะท้อนต้นทุนและเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบกิจการพลังงานและผู้บริโภค และส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพลังงานและเพิ่มโอกาสของไทยในการพัฒนาพลังงานในภูมิภาคอาเซียน การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ การสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยจัดตั้งศูนย์การเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์เพื่อดูแลปัญหาและรับมือกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีโดยเฉพาะความมั่นคงปลอดภัยในภาคการเงินและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล และการปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เช่น กฎหมายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย การกำหนดมาตรฐานระบบตรวจสอบยืนยันตัวตน/บุคคลทางออนไลน์ ระเบียบการใช้สิทธิแห่งทางในการพัฒนาและขยายโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม รวมทั้งการจัดตั้งองค์กรภาคเอกชนในรูปแบบสภาวิชาชีพดิจิทัลเพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลในส่วนของภาคเอกชนที่เชื่อมโยงกับภาครัฐ การพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม เช่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นก้าวหน้า ให้สนับสนุนการสร้างมูลค่าของสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย เพื่อสร้างโอกาสการเข้าถึงและนำเทคโนโลยีไปใช้ให้กับเกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อพัฒนานวัตกรรมที่มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

และคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อบูรณาการผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม พัฒนาผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur) พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิจัยและนวัตกรรม เช่น ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ และเพิ่มจำนวนนวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ผลิตได้เองภายในประเทศ (Maheswaran & Badidi; มูลนิธิเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563)

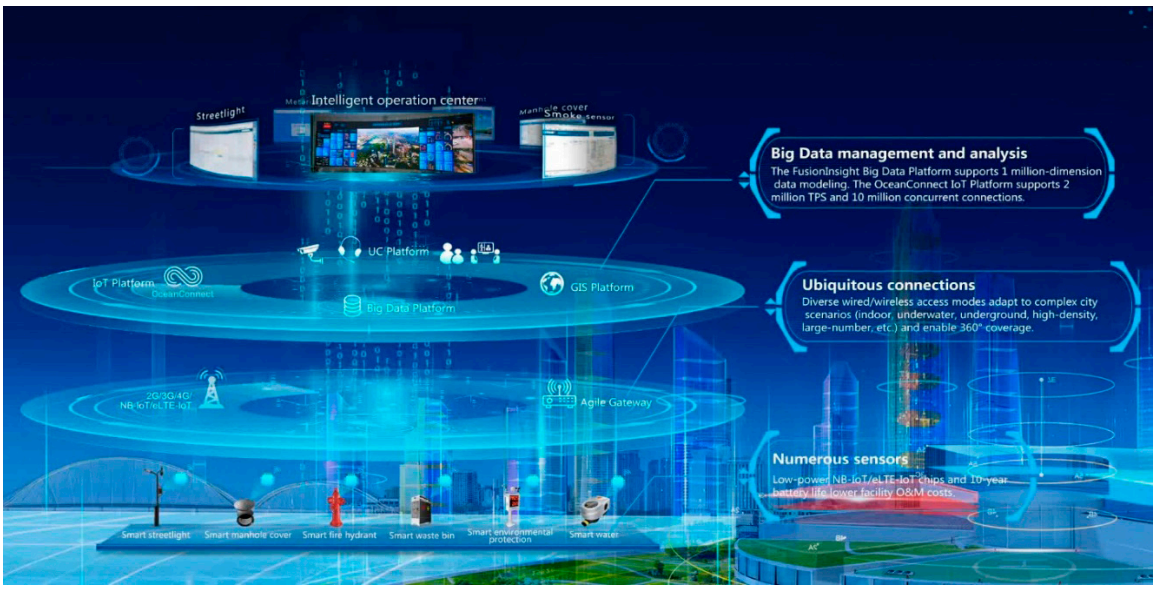
5. Efficient Civil Services ทันสมัย กะทัดรัด โปร่งใส มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงข้อมูลด้านการบริหารงานภาครัฐของชุมชน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา มุ่งไปสู่ระบบการบริหารจัดการที่ดีและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ (สิริยา รัตนช่วย, 2560) เช่น พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ และการพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

6. Livable Cities การพัฒนาชุมชน เชิงพื้นที่ภาคและเมืองมีความโดดเด่น แข่งขันได้ น่าอยู่ เชื่อมโยงข้อมูลด้านสังคมและชุมชน ที่ครอบคลุม คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ สร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนโดยการเพิ่มโอกาสการมีรายได้จากทรัพยากรในท้องถิ่น (วินิจ ผาเจริญ, 2561) ส่งเสริมการใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งเพื่อสร้างสันติสุข ใช้กระบวนการชุมชนเข้มแข็งแก้ไขปัญหายาเสพติด มุ่งพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยการพัฒนาความรู้ คุณธรรม และสุขภาวะ การสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนจน คนด้อยโอกาสให้สามารถพึ่งตนเองได้ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและรายได้ และการอำนวยความเป็นธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันแก่คนกลุ่มเสี่ยง การสร้างสรรค์ชุมชนสู่เมืองเศรษฐกิจฐานรากสร้างรายได้แก่ชุมชน การสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติรองรับการพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจการท่องเที่ยว การเกษตรและเป็นหลักประกันความมั่นคงทางอาหารแก่กลุ่มชุมชน การเสริมสร้างสังคมคุณภาพที่เข้มแข็ง ชุมชนวิถีพอเพียงมีความปลอดภัยและสงบสุข เยาวชนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ประชาชนมีสุขภาวะ ชุมชนเสี่ยงภัยมีความพร้อมในการจัดการภัยพิบัติและสาธารณภัย การพัฒนาสังคมปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี เยาวชนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและมีศักยภาพในการแข่งขันได้ พัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ของเยาวชนเพื่อการแข่งขัน ประชาชนมีสุขภาวะ เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายระบบบริการสาธารณสุข (Maheswaran & Badidi, 2018; มูลนิธิเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563)

7. Quality and Global Thais คนไทยคุณภาพและมีความเป็นสากลมีรายได้สูง มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความสุขในมาตุภูมิน่าอยู่ เชื่อมโยงข้อมูลด้านการพัฒนาชุมชนเพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนาภาคและเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่ของชุมชน มีพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านการเงิน ปรับเพิ่มอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงิน เพิ่มคะแนนทักษะทางการเงินของชุมชน ลดสัดส่วนการกู้เงินนอกระบบ เพิ่มปริมาณการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดี พื้นที่ป่ายังคงความอุดมสมบูรณ์และมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น (สิริยา รัตนช่วย, 2560; มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2563)

8. Global Partnership เป็นหุ้นส่วนที่มีบทบาทสร้างสรรค์และสำคัญในเวทีโลก เชื่อมโยงข้อมูลด้านการค้า การบริการ และการลงทุนของชุมชน เพื่อมุ่งผลักดันให้ชุมชนมีความเชื่อมโยง (Connectivity) กับชุมชนต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ชุมชนมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการและการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก (Maheswaran & Badidi, 2018)

ตัวอย่างประโยชน์ของดิจิทัลแพลตฟอร์มที่ใช้ในการบริหารจัดการเมือง เช่น Smart Digital City, Longgang District, Shenzhen, China (Huawei solutions help transform Longgang into a smart digital city, 2017) ที่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัท Huawei โดยตัวแบบการบูรณาการดิจิทัลแพลตฟอร์มได้รับการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่าย Intelligent Operation Center พร้อมด้วย Big Data Management and Analysis ร่วมกับ Ubiquitous Connections และ Numerous Sensors ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 Longgang Smart Digital City Using Huawei Solutions

ที่มา: Huawei Solutions Help Transform Longgang into a Smart Digital City, 2007

บทสรุป

บทความนี้ได้ศึกษารวบรวม วิเคราะห์และสังเคราะห์ภาพรวมการบูรณาการนวัตกรรมและเทคโนโลยีอัจฉริยะ (Smart Innovation) มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญ เพื่อสนองความต้องการตามเป้าหมายและเส้นทาง ในรูป *'ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่'* สำหรับใช้ในงานบริหารและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น/มาตุภูมิด้วยการพิจารณาภัยคุกคามต่อความมั่นคงในด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนท้องถิ่นตามหลักการทางยุทธศาสตร์ แล้วจัดกลุ่มในรูปเครือข่ายระบบการให้บริการช่องทางต่าง ๆ ทั้ง 8 ช่องทาง เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) และผลประโยชน์แห่งชาติ: *"มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"* ซึ่งดิจิทัลแพลตฟอร์มนี้สามารถใช้ในการบริหารงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ช่วยพัฒนาประเทศได้ตรงกับความต้องการมีความต่อเนื่อง มีความสะดวกรวดเร็ว มีความยืดหยุ่น และช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาการพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ช่วยลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาค ซึ่งดิจิทัลแพลตฟอร์มนี้สามารถตอบคำถามสำคัญช่วยสร้างมาตุภูมิน่าอยู่ที่มีคุณภาพและเป็นธรรม (Inclusive Homeland) ช่วยสร้างสังคมและเศรษฐกิจของมาตุภูมิน่าอยู่ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Thailand) ช่วยสร้างความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ พลังงาน และปลอดภัยในทุกระดับ ทุกด้าน (Secured Homeland) ช่วยสร้างมาตุภูมิน่าอยู่สามารถแข่งขันได้บนพื้นฐานความรู้และความคิดสร้างสรรค์ (Competitive Homeland) ช่วยสร้างมาตุภูมิน่าอยู่ในการให้บริการประชาชนอย่างทันสมัย กะทัดรัด โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ (Efficient Civil Services) ช่วยพัฒนาชุมชน เชิงพื้นที่ ภาค และเมืองมีความโดดเด่น แข่งขันได้น่าอยู่ (Livable Cities) ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีให้คนไทยมีความเป็นสากล มีรายได้สูง มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความสุขในมาตุภูมิน่าอยู่ (Quality and Global Thais) และเป็นหุ้นส่วนที่มีบทบาทสร้างสรรค์และสำคัญในเวทีโลก (Global Partnership) สนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราชอธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี อันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนของยุทธศาสตร์ชาติและวิสัยทัศน์ *“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”* ดังนั้น *‘ดิจิทัลแพลตฟอร์มมาตุภูมิน่าอยู่’* จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการการเมืองและพัฒนาท้องถิ่นได้จริง และสามารถขยายผลพัฒนาต่อยอดต่อไปสู่เครือข่ายดิจิทัลแพลตฟอร์มของภาครัฐเป็น Solution ที่สำคัญที่สามารถใช้งานได้ครอบคลุมทั้งภาครัฐและภาคประชาชนในทุก ๆ ชุมชน สามารถใช้ช่วยพัฒนาท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกับบริบททางสังคมและสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องด้วยชุมชนต่าง ๆ จะสามารถปรับเปลี่ยนรูปร่างตามยุคสมัยเพื่อรับมือกับปัญหาเฉพาะกาลและเฉพาะพื้นที่ ในขณะเดียวกันนั้นองค์กรภาครัฐก็สามารถพัฒนา และใช้งานดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อ 1) ทำความเข้าใจและเข้าช่วยแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยข้อมูลเฉพาะข้อมูลปัญหาของพื้นที่ พร้อมทั้งแนวทางการรับมือ 2) เสริมความแข็งแกร่งให้ชุมชน ด้วยการสร้างการบริการสาธารณะที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ยืดหยุ่น สอดรับความต้องการเฉพาะของชุมชนอย่างไร้ซึ่งความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคซึ่งประชาชนได้รับประโยชน์โดยตรงในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น คนไทยทุกคนได้ร่วมกันภาคภูมิใจในความเป็นไทย เพื่อสร้างอนาคตให้ลูกหลานและประเทศไทยมีที่ยืนอย่างสง่างามในประชาคมโลกทั้งปัจจุบันและอนาคตตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

แผนปฏิรูป ‘ดิจิทัล’ 20 ปี ทรานส์ฟอร์ม ศก.-สังคม. (2565, 28 มีนาคม). *กรุงเทพธุรกิจ.* สืบค้นจาก https://inews.bangkokbiznews.com/read/441467

“ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580” (2561, 13 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 135 ตอนที่ 82.

วินิจ ผาเจริญ. (2561). การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นกับความท้าทายในศตวรรษ 21. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติและนิทรรศการ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี.*

สถาบันพระปกเกล้า, วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น. (2562). *รายงานสถานการณ์การกระจายอำนาจ: บทสำรวจการพัฒนาเมืองอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.2562.*

สิริยา รัตนช่วย. (2560). การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นภายใต้พลวัตรของโลกยุคใหม่. *วารสารการเมืองการปกครอง, 7*(1).

สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.* สืบค้นจาก https://onde.go.th/view/1/นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคม/TH-TH

มูลนิธิสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2563). *บทเรียนสภาวะผู้นำวิกฤติโควิด-19.* สืบค้นจาก tdri.or.th/2020/01/covid-1

Huawei solutions help transform Longgang into a smart digital city. (2017). Retrieved from https://partners.wsj.com/huawei/news/huawei-solutions-help-transform-longgang-smart-digital-city/

Maheswaran, M. & Badidi, E. (2018). *Handbook of Smart Cities Software Services and Cyber Infrastructure* (1st ed.). Cham, Switzerland: Springer.